

Уилям Шекспир

ВЕНЕЦИАНСКИЯТ ТЪРГОВЕЦ

София, 2024

Преводът е направен по изданието:

The Arden Edition of the Works of William Shakespeare

THE MERCHANT OF VENICE

Edited by Russel Brown

Methuen, London, 1961

© Издателство „Изток-Запад“, 2024

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Александър Шурбанов, превод и посленис, 2024

© Румяна Дамянлиева, оформление на корицата, 2024

ISBN 978-619-01-1400-0

Уилям Шекспир

Венецианският търговец

Превод от английски
Александър Шурбанов

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

ДОЖЪТ на Венеция
МАРОКАНСКИ ПРИНЦ } женихи на Порция
АРАГОНСКИ ПРИНЦ }
АНТониО, *венециански търговец*
БАСАНИО, *негов приятел и жених на Порция*
ГРАЦИАНО } приятели на Антонио
САЛЕРИО } и Басанио
СОЛАНИО¹ }
ЛОРЕНЦО, *влюбен в Джесика*
ШАЙЛОК², *евреин*
ТУБАЛ, *евреин, негов приятел*
ЛАНСЕЛОТ ГОБО, *смешник, слуга на Шайлок*
СТАРИЯТ ГОБО, *баща на Ланселот*
ЛЕОНАРДО, *слуга на Басанио*
БАЛТАЗАР } слуги на Порция
СТЕФАНО }

ПОРЦИЯ, *богата наследница от Белмонт*
НЕРИСА, *нейна придворна дама*
ДЖЕСИКА, *дъщеря на Шайлок*

Венециански големци, Съдебни чиновници, Тъмничар,
Слуги и други придружители.

Място на действието: Венеция и къщата на Порция в
Белмонт.

ДЕЙСТВИЕ I

СЦЕНА I – Венеция

Влизат Антонио, Салерио и Соланио.

Антонио. Аз сам не знам защо така съм тъжен.

Това ме мъчи; казвате, и вас
измъчва, но къде съм го прихванал,
какво е, от какво е породено,
все още не разбирам.
И от тъгата тъй обезумявам,
че себе си не мога да позная.

Салерио. Из океана люшка се умът ви –
там, дето снажните ви галеони
(като велможи или богаташи,
като крале в процесии презморски³)
едва изотвисоко свеждат поглед
към корабчетата, които шетат
наоколо и с почит им се кланят,
годето те прелитат покрай тях,
разперили крилата си тъкани.

Соланио. Повярвайте, синьор, и аз да бях
се хвърлил в тъй опасно начинание,
сърцето щеше да трепти в гръдта ми
с далечните надежди. Щях безспир
да скубя стръкчета трева, та с тях
посоката на вятъра да търся⁴,
из карти и атласи да се ровя
за пристани – и всяко нещо, дето

заплашва гръзкото ми предприятие,
в скръб би ме потопило.

Салерио. Като духам
горещата си супа, моят гръх
разтресъл би ме с мисълта тревожна
за вятъра в морето. Даже само
да видя пясъчния си часовник,
за плитчини веднага бих се сетил
и своя скъп „Свети Андрей“⁴⁵ бих зърнал
как, в пясъка заседнал, свежда чело
по-ниско от ребрата си, та сам
да си целуне гроба. Щом на черква
отида, каменната свята сграда
от първи поглед би ми наумила
за канари, които, щом се тръкнат
ò хълбока на крехкия ми кораб,
ще пръснат из ширта безброй подправки
и ще нагиздят голите вълни
с коприни, тъй че всичко скъпоценно
допреди миг, след миг ще стане нищо.
Как да съм весел при такава мисъл?
Аз знам защо Антонио е тъжен –
за стоката си се тревожи той.

Антонио. Не, вярвайте ми. Стоката ми плава
в различни съдове и към различни
пристанища. Не съм заложил всичко,
което притежавам, на късмета
на настоящата година, тъй че
не стоката ме кара да съм тъжен.

Соланио. Тогава влюбен сте.

Антонио. О, стига, стига!

Соланио. Не сте и влюбен? Може би сте тъжен,
понеже не сте весел, и след малко

ще кажете с подскоци и със смях,
че толкова сте радостен и весел,
защото не сте тъжен. О, кълна се
в двете лица на Янус⁶, естеството
създава всякакви чудати твари:
такива, дето прихват да се смеят
от всяко нещо, както папагалът,
когато чуе гайда⁷, но и други –
с тъй кисел виг, че и да се усмихнат,
не ще покажат зъбите си, даже
и Нестор⁸ да се затресе от смях.

Влизат Басанио, Лоренцо и Грациано.

Я вижте, благородният ви сродник
Басанио пристига с Грациано,
а и Лоренцо. В по-добри ръце
ще ви оставим. Засега простете.

Салерио. Аз бих останал с вас, за да опитам
да ви развеселя, но тези, дето
ще ме заместят, май са по-достойни.

Антонио. И вашето достойнство не е малко,
но виждам, друга работа ви чака
и този повод е добре дошъл.

Салерио. Приятна утрин, господа!

Басанио. Кога ще се повеселим, синьори?

Вас все ви няма. Бива ли така?

Салерио. Ще трябва да намерим сгодно време.

Салерио и Соланио излизат.

Лоренцо. Синьор Басанио, сега, когато
Антонио е вече тук, и ние
ще ви оставим, ала за вечеря
ви чакаме, нали?